

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.kl@regeringskansliet.se
ruben.lonngren@regeringskansliet.se

Yttrande över Kommissionens förslag till revidering av EU:s utsläppshandelssystem ETS 2026

Er beteckning: KN2026/01568

Sammanfattning

EU-kommissionens förslag till revidering av EU:s utsläppshandelssystem innehåller en kraftigt sänkt reduktionstakt, förlängd fri tilldelning och ökade möjligheter att använda internationella krediter. Länsstyrelsen i Västmanlands län bedömer att dessa delar av förslaget riskerar att försvaga incitamenten för utsläppsminskningar, minska förutsägbarheten för långsiktiga investeringar och försvåra genomförandet av länets energi- och klimatstrategi. Förslaget innehåller även förändringar avseende sjöfarten, avfallsförbränning och permanenta upptag av koldioxid, dessa delar bedöms i flera avseenden bidra positivt till länets energi- och klimatomställning.

Länsstyrelsens synpunkter i sak

Länsstyrelsen i Västmanland vill belysa de delar av förslaget som kan komma att påverka länet specifikt.

Länsstyrelsen bedömer att förslaget riskerar att försvaga utsläppshandelns styrande effekt genom att dämpa koldioxidpriset och minska incitamenten för investeringar i fossilfria tekniker och energieffektivisering i länet. Detta kan försvåra genomförandet av länets energi- och klimatstrategi samt försena den industriella och regionala omställningen.

Länsstyrelsen välkomnar att en större del av sjöflottan är inkluderade i revisionen av ETS. Förslaget att inkludera mindre fartyg i utsläppshandeln skulle medföra att en större del av den kommersiella sjöfart som trafikerar länets hamnar omfattas.

Länsstyrelsen bedömer att detta kan motverka överflyttningen av transporter från väg till sjö och därmed stå i konflikt med regeringens ambition om ökad sjötransport. För att uppnå avsedd klimatnytta behöver samtliga transportslag verka under likvärdig styrning. Vidare bör en större andel av intäkterna från utsläppshandeln användas till investeringar i infrastruktur som bidrar till utsläppsminskningar i hela transportkedjan.

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget om att avfalls- och plastförbränning ska omfattas av utsläppshandelssystemet, eftersom det kan skapa incitament för ökad utsortering av plast och minska fossila utsläpp. Länsstyrelsen ser även positivt på en harmonisering inom EU som skapar mer likvärdiga villkor för avfallsförbränning och minskar risken för konkurrenssnedvridning mellan medlemsstater. Det är angeläget att övergångsreglerna utformas så att anläggningar som redan omfattas av systemet inte missgynnas. Länsstyrelsen vill även uppmärksamma att länets kommuner har olika förutsättningar att hantera de ökade kostnader som kan följa av kravet. Det är därför viktigt att utformningen av styrmedlet säkerställer att kostnaderna inte ensidigt belastar de kommuner där förbränningsanläggningarna är lokaliserade. Länsstyrelsen framhåller att styrningen bör utformas så att den leder till ökad utsortering och förändrade materialflöden högre upp i avfallshierarkin.

Länsstyrelsen noterar förslaget att inkludera permanenta upptag av koldioxid i ETS. Förslaget kan underlätta för investeringar i och utveckling av DACCS- och Bio-CCS-tekniker, vilket ligger i linje med målet om nettonollutsläpp i länets handlingsplan. Länsstyrelsen bedömer dock att utsläppsminskningar bör prioriteras framför kompensation genom koldioxidlagring. Efter dialog med energibolag i länet noterar Länsstyrelsen att det finns intresse för tekniken, men att tydligare ekonomiska incitament och stöd efterfrågas.

Allmänna synpunkter

Västmanlands län är ett teknik- och industrilän, där innovation och utveckling är viktiga drivkrafter. Förslagets utformning är således av stor betydelse för länet. Av länets energi- och klimatstrategi framgår en långsiktig och ändamålsenlig inriktning mot minskade utsläpp, ökad hållbarhet och en robust energiplanering. Länsstyrelsen konstaterar att en sänkt reduktionstakt och en förlängd tidsram inte ligger i linje med länets energi- och klimathandlingsplan. En sänkt ambition riskerar även att minska förutsägbarheten i energiplaneringen. Näringslivet är beroende av långsiktiga och stabila villkor för att kunna fatta investeringsbeslut och genomföra

omställningen. Förslaget riskerar även att missgynna de företag i länet som är drivande i elektrifieringen och ligger i framkant i arbetet med att minska utsläppen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Acko Ankarberg Johansson med klimathandläggare Isabel Hagen, Magnus Johansson och Ylva Jondelius som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Stefan Renlund medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.